

den, meer dan „vrede door het bloed des Kruises”, de dorst werd van het vroom gemoed. Wat de rechtvaardigmaking voor God en door God is, leert nog een ieder wel van buiten, maar leeren van binnen nauwelijks enkelen meer.

En al misduiden we hierin het deugdelijk recht der reactie niet tegen een sentimentaliteit die met het „bloed” van Golgotha meer ziekelijk gespeeld, dan heiliglijk gedweept heeft, toch lijdt het geen tegenspraak, dat deze keer in het Christelijk besef het accoord van het apostolisch getuigenis verbroken heeft, en dat de kerk van Christus, om weer geestelijk krachtig te worden, met geheiligd sentiment naar het Kruis terug moet.

Met *sentiment*.

Het mag geen dor, werktuigelijk en onsaamenhangend vertoon van los aan elkaar geregen lijdenstaferelen zijn. Wat Paulus aan die van Galate schreef moet regel blijven: „denwelken Jezus Christus voor oogen geschilderd is geweest, onder u gekruist zijnde” (III : 1).

Sentiment, we schromen niet, dat woord onzer jongere letterkundigen over te nemen, want in hun warm protest tegen de bevroren classiciteit der oudere school hebben ze gelijk.

Gemis aan *sentiment* heeft ook onze lijdenspredicatie gaandeweg ontzield. O, zoo kunstig was het aanbiddeijk lijdensdrama in een reeks van lijdensteksten stukgeknipt. De opeenvolging naar tijdsorde was onberispelijk. En zoo werd de eene maal Judas met zijn verraad, dan weer Pilatus met zijn juridisch aarzelen, en zoo beurtelings Barabbas en Herodes, Joannes en de lasterende priesters, maar *de Man van smarten* schoof er slechts zijdelings tusschen door. Het was niet meer één Goddelijke tragedie, zich in haar aangrijpende bedrijven ontplooiend, maar stukwerk, en daardoor van zelf dor, in mystiek koud en zonder werking.

De Gemeente zag niet meer Christus voor haar oogen geschilderd en als onder haar gekruist. Broksgewijze werd nogmaals dor verhaald wat ieder wist en niemand boeide, en de kunst die het bestorven verhaal tot nieuw leven wekt, bleef uit, omdat het gevoel zweeg, de *verbeelding* niet werkte, en de *heldenmoed*, om met Da Costa te spreken, zijn taak niet begreep.